

Dün geceleri opera temsilini takip eden Millî Şefimiz, Başvekil ve Maarif Vekilimiz

HAREKET
ASKERİ Mİ ?
SİYASİ Mİ ?

A. Şükrü Esmer

İngilizler ve hür fransız kıtaları, geçen pazar günü, Suriye'ye hareket, başlanan hareketin aslında olmaktan ziyade siyasi oldu. O zaman biraz memleketteki harekât inkişaf etmekte, daha vazih olarak anlaşılabilir. Görülüyor ki, İngilizler ve hür fransız kıtaları, ayrı ayrı sebepler ve düşüncelerle, Suriye'de bir muharebeye girişmekten çekinmişler. Hür fransızlar, Dakar'da Vişniye'ye saldırarak fransızlarla döğüşmüşler. Ve bu harekette fransız kanı dökülmüştür. De Gaulle'ün Vişi'ye sadık kalan fransızlarla döğüşmek istemediği, İngiltere ile hür Fransa arasında ilk imza edilen anlaşımaktadır. Dakar'dan sonra Vişniye'de tekrarlamak istememiştir. İngilizler de Almanya ile boğuşurken, Fransa ile muharebeye girişmek çekinmişlerdir. Ve galip ihtimali göze, Suriye'den son günün içinde kaçan bazı fransız süvarileri tarafından verilen teminatta da inanarak memleketin siyasi mahiyette bir askeri harekâte istilasına teşebbüs edilmiş.

İngilizlerin bu teşebbüse girmekten evvel, Vişi hükümeti hakkında ileri sürdükleri ithamın üç kısmından ibaretti: 1 — Alman tayyareleri Suriye meydanlarını bir harekât üssü olarak kullanmışlar.

2 — Vişi hükümetinin emriyle Suriye'deki silâh ve harp malzemesi Iraklılara verilmiştir. 3 — Almanlar Vişi'nin müsaadesiyle, Suriye tayyare meydanlarını ellerine geçirmişler ve Suriye vaziyetinde giden Alman askerleri memleketi istila etmek için hazırlanmışlardır.

Vişi bu ithamların bir kısmına cevap vermiş, bir kısmını sürdürmüştür. Vişi hükümeti, Alman hareketi devam ederken alman tayyarelerinin Irak'a geçtiklerini ve geçerken de Suriye tayyareleri ile karşılaşmış olduklarını iddia etmiştir. Sonra da aynı tayyarelerin, şarktan garbe uçmuşlar. Fakat Vişi'nin tefsir ve anlatımına göre, bu, mütekerrek şartları gerektiren bir durumdur. Çünkü Vişi tayyare meydanlarını alman ve italyan murakabesine terk etmemiştir. İngilizlere ve amerikalılara göre, murakabe selâhiyetidir. (Geri üçüncü sayfada)

Sanatkârların ız
İnönünün huzurundaŞef Gençleri
Tebrik etti

REİSİCUMHURUMUZ REFAKATLARINDA BAŞVEKİL VE MAARİF VEKİLİMİZ OLDUĞU HALDE TEMSİLİ TAKİP BUYURDULAR

Ankara : 13 (Türksözü Muhabirinden) — Dün akşam Halkevi'nde Madam Butterfly Operasının temsilini müteakip Millî Şefimiz İnönü Halkevi'nin Şark salonunda, yanlarında sayın refikaları, Meclis Reisi-miz, Başvekilimiz, Maarif Vekilimiz B. Hasan-âli Yücel ve diğer Vekillerimizle C. H. P. Genel Sekreterimiz Dr. Fikri Tuzer bulunduğu halde genç sanatkarlarımızı huzurlarına kabul buyurmuşlardır.

Almanyanın
Sovyetlere
taarruzundan
bahsediliyor

Londra: (a.a.) Alman haber-lerinden anlaşılmasına göre, Sovyet hudutlarında muazzam alman kuvvetleri tahşit edilmektedir. Bu haberlerin alınması İngiltere'nin, (Geri üçüncü sayfada)

Resmimiz
İngiliz Kralı-
nın İngiliz ha-
va kuvvetleri-
ni bir teftiş
e snasında
göstermekte-
dir.

İngiliz Kralının
Elenler Kralına
dünkü mesajı

Londra : 13 (A. A.) — İngiliz Kralı bugün Elenler Kralına bir mesaj göndererek Giridin ziyarından duyduğu büyük teassürü anlatmış ve istikbale olan emniyet ve itimadını tebarüz ettirmiştir.

Son dakika

Muğla : 13 (A.A.) — Perşembe gecesindenberi 6 defa yer sarsıntısı olmuştur. Zarar ve hasar yoktur.

Berlin : 13 (A.A.) — Doyç Almanya Santönig gazetesi Bulgaristandan ayrılmakta olan Alman kitalarının Skfyadan hareketi hakkında tafsîlât vermektedir.

LONDRADA
DÜN YAPILAN
TOPLANTIBütün devlet mümessilleri
harbe devam kararında

ÇÖRÇİLİN BEYANATI

Londra : 13 (A. A.) — Resmen bildirildiğine göre, dün Saint James sarayında İngilizlere dominyonlar, Hindistan, bütün müttefikler ve Hür Fransız hareketi mümessillerinin iştirakiyle bir toplantı yapılmış ve toplantıya iştirak edenler girişmiş oldukları teavüze karşı mücadele hakkında aşağıdaki kararları verdiler :

1 — Alman ve İtalyan teavüzüne karşı nihai zafer kazanıncaya kadar mücadele devam edecek ve bunun için ellerinde bulunan bütün vasıtalarla mütakabilen yardımda bulunulacaktır.

2 — Hür milletler cebir ve şiddet istimal edilmek suretiyle Almanya ve ortaklarının tahakkümü ne girmeye mecbur edildikleri veya böyle bir cebir tehdidi altında bulundukları müddetçe istikrarlı ve feyizli bir sulh olamaz.

3 — Hakiki ve devamlı bir sulh temelini atılması teavüz tehdidinden masun bulunan bir dünyada Hür milletlerin kendi arzularıyla işbirliği yapmaları ve iktisadi ve içtimai emniyetten müstefit olmaları ile kabilirdir. Ve bu milletler kendi aralarında ve diğer bütün milletlerle bu maksadın tahakkuku için harb esnasında ve harpten sonra çalışmak arzusundadırlar.

Toplantıyı bir nutukla açan, Çörçil Nazilere karşı yapılan harbin 22 inci ayında yapılan bu toplantının hedefi istilâyâ uğramış Avrupanın meşrû ve meşrutlu hükümetlerinin azmini ilân olduğunu ve aynı zamanda bütün dünyadaki akaliyetlerin ve hür milletlerin ümidlerine cesaret vermek için toplanılmış olduğunu kaydettikten sonra bu davâ için kılınç çekmiş olan milletlerin ölmeden veya zafer elde edilmeden çekmiş oldukları kılınçlarını elden düşürmeyeceklerini beyan etmiştir.

Çörçil her dakika sel hâlinde fazlalaşan Amerikan yardımından, Alman ordularının ve hava kuvvetlerinin yaptığı zulum ve deşetlerden, Varşuva, Rotterdam, Belgrad facialarından, istilâyâ uğramış milletlerin içinde bulundukları ızdıraptan bahsettikten sonra demiştir ki :

— " Gittikçe fazlalaşan min- (Geri üçüncü sayfada)

BÜYÜK MİLLET MECLİSİNDE

Bir Meb'us
Meb'usluktan
sakıt oldu

Ankara : 13 (A. A.) — Büyük Millet Meclisi bugünkü toplantısında Mardin Meb'usu Muhiddin Birgen'in iki aydan fazla bir zamandanberi Meclis mesaisine devam etmediği ve mezuniyet te istihsal eylemediği için Teşkilât Esasiye kanununun 28 inci maddesi hükmüne göre, Meb'usluktan sakıt olması lâzım geldiği hakkındaki riyaset divanı tezkiresi okunarak ittifaqla kabul ve tasvi olunmuştur. Bundan sonra disiplin ve mahkemece verilen kısa hapis cezaları mahiyetinin tayinine mütedair mazbata kabul olunmuştur. Meclis Pazartesi toplanacaktır.

Yeni bir kanun lâiyhası

Yedek Subayların
terfii meselesi

Ankara : 13 (Türksözü Muhabirinden) — Hükümet Yedek Subayların hazerde ne suretle terfi edecekleri hakkında Yedek Subay kanununda tadilat yapmaya karar vermiş, buna dair hazırlanan kanun lâiyhasını dün Büyük Millet Meclisine takdim etmiştir.

Halepten bir görünüş

Kahire: 13 (a.a.) — Halep tayyare meydanına hücum edilmiş ve müteaddit yangınlar çıkmıştır. İngiliz hava kuvvetleri ve donanmaya mensup tayyareler Berut limanında bulunan gemilere hücum etmişlerdir.

Kahire : 13 (a.a.) — Suriye'deki müttefik kuvvetler imkânı olan her yerde döğüşün önüne geçmeye gayret ederek ileri hareketlerine devam ediyorlar. Müttefik kuvvetler Sayda civarına ve Şamin on beş kilometredeki varoşlarına kadar gelmişlerdir. En büyük mukavemete Litani ırmağının geçtiği yerde ve Makobla şimalinde karşılanmıştır. Her iki noktadaki mukavemet bilhassa tümen ve uzun menzilli topların ateşile kırılmıştır. Fransız kıtalarının yarısı teslim olduktan sonra müttefiklere karşı sempati-lerini bildirmiştir. Şimdi General Denz emri altındaki kuvvetlerin

Şam Dün
işgal edildi

Harekât Devamda

kısmı küllisinin bulunduğu mıntıkaya gelmiştir. Hür Fransız kuvvetlerinin Suriye Fransızlarıyla çarpışıklarına dair haber alınmamıştır.

Vişi : 13 (a.a.) — Fransız Harbiye Nezaretinin Suriye harekâtına dair tebliği: Litani ırmağını geçen düşman kuvvetleri Çarşamba günü Saydanın cennubunda durdurulmuştur.

Mercuyunun şimalinde ki Fransız mevzilerine zirhlî teşekküller (Geri üçüncü sayfada)

Ölen Fransız büyük elçisinin
cenazesi dün İstanbula gönderildi

Ankara : 13 (Türksözü muhabirinden) — İki gün evvel Ankara'da vefat eden Fransanın Ankara büyük elçisi B. Jules Henry'nin cenazesi bugün törenle İstanbula gönderilmiştir.

Cenaze İstanbula Haydarpaşadan Tophaneye geçecek, buradan Fransız konsolosluğundan Sen Lui kilisesine götürülerek orada ruhanî âyin yapıldıktan sonra Feriköyündeki muvakkat mezaraya konacaktır.

Bn. Jules Henry ve Fransız büyük elçiliği erkânı cenaze ile beraber bugün İstanbul'a gitmişlerdir.

İNGİLTERENİN VİŞİ
CEVABI NOTASI

Ankara : 13 (Radyon gazetesinden) — Vişi hükümeti bugün toplanarak İngilterenin cevabı notasını tetkik etmiştir.

İskenderiye'nin
tahliyesi kararlaştı

Anara : 13 (Radyo gazetesinden) — Son bombardımanlar üzerine Mısır hükümeti İskenderiye'nin tahliyesine karar vermiştir.

DİKKATLER

KAHVE MESELESİ

Murakabe komisyonu halka satılacak kahvenin çekirdek halinde değil, çekilmiş olarak satılmasına karar verdi ve kararını tatbik mevkiine koydu. Tedbir çok güzeldir, çok yerindedir. Çekirdek kahvenin istok yapılmasına ve dolayısıyla ihtikâra mani olmak bakımından isabeti aşikârdır. Diğer taraftan halkı kısarık âdetata bulgur gibi iri taneli çekiyorlar. Tanelerin iri olması dolayısıyla kahve pişirildiği zaman attığınız kahvenin dörtte üçü telve halinde cezvenin dibine çökmektedir. Bunun için de fazla kahve atmak lâzım gelmektedir ki, bu suretle tasarruf mefhumu ortadan kaybolmaktadır. Alâkadarların bu ciheti de gözönüne alacaklarını umuyoruz.

Garp Edebiyatının Meşhurları

Maksim Gorki

YAZAN

Suad Baydur

1936 senesi 18 haziranında deyil yalnız rusların, fakat bütün dünyanın en büyük söz ustalarından, en büyük romancılarından biri olan Maksim Gorki öldü. Bir çok hikâye, bir çok roman yazan Gorkinin en büyük hususiyeti, şimdye kadar hiç bir muharrir nasip olmayan bir ustalıkla realizmle romantizmi birleştirmiş olması ve aynı zamanda inkılâpçılığıdır. Gorki hemen her eserinde tam bir realist kalemiyle her gün onlarla beraber yaşadığımız insanların hayatını verdi, vakia Gorkiden önce de, bir çok diyer muharrirler aynı işi yaptılar, fakat Gorkinin bütün bu kalem a damlarından üstünlüğü yarattığı tipleri insanlığa mal edebilmesidir. İşte bunun içindir ki Gorkiyi bir Türk'te, bir İngiliz'de, bir Çinli'de, bir Alman'da, bir Rus kadar anlıyor ve seviyor.

Gorki her şeyden evvel bir halk çocuğu idi. Doğrudan doğruya halkın içinde doğdu, halkın içinde yetişti.

Halkın bütün ızdıraplarını, bütün sevinçlerini onunla beraber yaşadı. Bunun içindir ki Gorki tamamen romantik bir şekilde yazılan yazılardan bile biran için inkılâpçılığı elden bırakmadı.

Aleksandre Maksimoviç Gorki 1868 yılının 28 martında, bugün kendi ismine izafeten Gorki adını taşıyan Nijninovgorod şehrinde doğdu. Gorki daha dört yaşında kâtip olan babasını kaybettili. On yaşında iken annesi de öldü. Bu suretle o, tam manasiyle bir öksüz olarak kaldı. Sekiz yaşında iken Gorkiyi mektebe vermişlerdi. Fakat resmi vesikalarından öğrendiğimize göre o «Fakirliğinden ötürü mektebi bitiremedi ve kendisi o sonsuz bilgisini kendi çalışmasına borçludur.

Gorki, daha küçük yaştan itibaren hayatını kazanmak mecburiyetinde kalan bir insandı. O aklıktan ölmek için her işe her kılığa, her kalıba girdi, Biz onu bazen paçavracı, bazen ağı yamağı, bazen fırıncı çıracı, bazende küfeci olarak görüyoruz. Burada dikkatimizi çekmesi lâzım gelen nokta Gorkinin, bütün bu didimlerle arasında nasıl fırsat bulupta okuyabilmesidir.

İşte bütün bu mahrumiyetlere rağmen Gorkinin okumaya olan sonsuz hırsı onu bu isteginden mahrum etmedi. Ve o okumayı ve yazmayı esaslıca kendine öğrendi ve ilerletti. Sokakta kenarda, bulduğu her kitap yaprağını okuyor, eline geçirdiği boş kağıtlara da yazılar yazmaktan geri kalmıyordu. Vakia ilk zamanları o plânsız, sistemsiz bir kelime ile eline ne geçerse okuyordu. Bu okuma merakı ona hayatı sevmesini onu daha iyi tanımasını öğretti.

Gorki işte böyle bir okuma arzusuyla 1884 yılında Kazan şehrine geldi. Orası o zamanlar bir üniversite şehri diye tanınırdı. Gorki tapınıncasına sevdiği bilgiye burada daha kolay kavuşacağını umuyordu. Fakat Gorki ne o bir takım imtihanları verebildi, ne de Üniversiteye giribildi. Fakat buna karşılık üniversitenin inkılâpçı gençliği ile tanışmak imkânını elde etti. Gorki Kazanda kaldığı müddetce o zamanın belli başlı inkılâpçı ve halkçılarından Romansla tanıştı. Romas, köylülere uyandırmak için, köylerden birinde bir dükkân açtı ve Gorkiyi yanına aldı.

Fakat köylülüğün uyanmasından korkan köy ağaları bir gece dükkânı yaktılar Komaz öldü, Gorki canını güçlükle kurtarabildi.

Gorki bu vakadan sonra Hazret denizi kıyılarına gitti, bir müddet oralarda balıkçılık yaptı. Kısa bir zaman sonra oradanda ayrıldı. Rusya içinde bir hayli şehir ve

kasaba dolaşıktan sonra yine Kazan şehrine döndü. Burada gece bekçiliği yaptı. Boş vakitlerinde yazdığı hikâyeleride burada gayet ucuz fiyatlara sattı. Ve bunların bazıları gazetelerde neşrolundu. Fakat buradada çok kalamadı, hayat onu yine doğduğu şehre Vijnı — Novgorod'a attı. o zamanlar bu şehre bir sürü siyasi mahkûmlar geliyor'du ve Corkide bunlarla konuşuyor ve arkadaşlık ediyordu. İşte Çarlık Rus jandarmasının Gorki hakkındaki şüpheleride yine bu tarihlerde başlar. Bir sürü fena kalpli insanın lafları yüzünden Gorki 1889 senesinde mahkûm oldu. İşte hapisneden gördüklerinden mevzular alarak edebiyat hayatına atıldı. Ve hapisanenin karanlık ve kirli odalarını yazdı, yazdı ve böylelikle sonraları, bir defa daha gözden geçirerek çıkarttığı şiirlerini hikâyeleri ve romanlarını evvelden hazırlamıştı. Gorki Viji — Navgord'da bulunduğu bu sıralarda 1893 yılında tanınmış Rus muharrirlerinden. V. G. Korolenko ile tanıştı. Ve ona şiirlerinden bazılarını ve (Benim üniversitelerini) adlı eserinden bir kaç yaprağı okumak ve fikrini söylemek üzere verdi.

Kolorenko bir kaç gün sonra onu görmeğe geldi ve dedi ki: "bunlar, sağma şeyler, iyi şeyler yazması için çok çalışması lazım dedi." Gorkinin ümütleri kırılmadı belkisi daha uğraşarak çalıştı ve yazdı. halbuki doğruyu. hakikati Kolorenkonun yazılarını çok beendiğini fakat bu ateşli kalemin sönmemesi için öyle söylediğini bilse yazarmıydı acaba? 1893 senesinde kendisini hapisneden çıkarttılar. Gorki, Vijnide bir avukatın yanında yirmi ruble ücret mukabilinde katipliği yaparak geçinmeğe başladı. Diğer taraftanda burada ilk hikâyesinin temin ettiği muvaffakiyetlerden cesaret alarak yazılarını neşre başladı.

Gorki burada az zamanda tutuldu. Ve şöreti yavaş yavaş yayılmaya başladı. İşte bu sıralarda Gorki 1895 senesinde davet edildiği Samara'ya gitti. Ona orada Samara gazetesinin muharriri sıfatıyla bir iş verdiler, aynı günde vilâyet jandarma kumandanlığına gelen gizli bir emirle "Şüpheli eş hastan Aleksandr Corki'nin oturduğu yerin tespit edilmesi ve daimi bir göz hapsi altında bulundurulması yazıyordu. Gorkinin burada kaldığı zamanlarda Samara gazetesinde pek çok yazıları çıktı. Ve bunlar çok tutundu. İşte bu sıralarda kendisini 1896 senesi Mayısında Nidji — Novgorod'a davet ettiler ve ona bir gazetenin daimi muharrirliğini teklif ettiler. Gorki bu teklifi kabul ederek Nijniye yerleşti ve burada başta (S tepte), (Çapkin), (Çelkas), (bir Sonbahar günü) olmak üzere bir çok hikâye ve romanlar yazdı. Fakat kendisi buradada çok kalamadı, ciğerlerinden hastalanarak tedavi için Kırma gitti.

1902 senesinde Gorkinin (küçük Burjualar) adlı ilk piyesi temsil edildi. Piyes, tasavvurun fekinde büyük bir muvaffakiyet kazandı. Gorki aynı sene içinde Moskova'ya gitti orada (aşağı tabaka arasında) isimli piyesini yazdı. Bu piyes Moskovada oynandıktan sonra Gorki değil yalnız Rusların bütün dünyanın en iyi yazarlarından biri olduğunu isbat etti ve dünyaca da bir şöret temin etti. [A] Gorkinin dostları da düşmanları da bu piyesi methetmekten kendilerini alamadılar. Bir müddet sonra Petresbur'ga dönen Gorki, orada halk ve herkez tarafından çok tutulan (Yeni Hayat) isimli bir gazete çıkmağa başladı, bir kaç ay içinde adeta zengin olmuştı. Fakat o bu kârlı işi vatan uğrunda bıraktı ve 1906

İÇ HABERLER

Köylerimizde ziraî tetkikat

Yüksek Ziraat Enstitüsü Talebeleri Tarsusa gitti

Çukurova mintakasında tetkikat bulunmak üzere evvelce geldiklerini yazdığımız yüksek ziraat enstitüsü talebeleri Yüreğir toprağında Adanaya bağlı 156 parça köyde tetkikat yapığından aynı mevzu üzerinde Tarsus ve Mersinde de araştırmalara devam etmek üzere dün Tarsusa gitmişlerdir.

1898 yılı Gorkinin ebedi hayatında mühim bir yer işgal eder. O yıl, Gorkinin şurada burada çıkmış olan hikâyeleri ilk defa olarak müstakil kitap halinde intişar edildi.

Hikâyeler üç ciltten ibaretti. Her ciltte] onar hikâye bulunmakta idi. Kitaplar her türlü tahminin üstünde muazzam bir muvaffakiyet kazandılar. . . Senelerdenberi yazı yazmakta olan Tolstoy gibi muharrirlerin en meşhur eserleri bile böyle bir muvaffakiyet kazanmamışlardı. Halbuki Gorki edebiyat sahasına atılalı yazı yazmağa ve neşretmeğe başlayalı on sene bile olmamıştı. 1898 Yılında Gorki ikinci defa tevkif edildi. Jandarma refakatinde Vijnide Tiflise sevk edildi. Fakat hapiste çok kalmadı, talih ona yine güldü. Çıktıktan sonra Samara'ya geldi ve yazı yazmaya tekrar başladı.

Gorki bir taraftan yazı işleriyle meşgulken diğer taraftan da bir inkılâpçı olarak faaliyette bulunuyordu. Fakat bu faaliyeti cezazı kalmadı. Onu tekrar tevkif ettiler. Bir aylık bir haptiden sonra yine serbest bırakıldılar. 1899 senesinde Gorkiyi resmen zabıta nezaretinde bulundurmaya karar verdiler ve Arames şehrinde oturmağa karar verdiler. Fakat sıhhati bozulduğu için güç belâ Kırım'a gitmek müsaadesini aldı ve bir daha siyasi işlere karışmayacağına dair söz verdi. Kırım'a giderken yollarda ve uğradığı şehirlerde şerefine belki Çıra yapılmayan nümâyişler yapıldı.

1902 senesinde Gorkinin (küçük Burjualar) adlı ilk piyesi temsil edildi. Piyes, tasavvurun fekinde büyük bir muvaffakiyet kazandı. Gorki aynı sene içinde Moskova'ya gitti orada (aşağı tabaka arasında) isimli piyesini yazdı. Bu piyes Moskovada oynandıktan sonra Gorki değil yalnız Rusların bütün dünyanın en iyi yazarlarından biri olduğunu isbat etti ve dünyaca da bir şöret temin etti. [A] Gorkinin dostları da düşmanları da bu piyesi methetmekten kendilerini alamadılar.

Bir müddet sonra Petresbur'ga dönen Gorki, orada halk ve herkez tarafından çok tutulan (Yeni Hayat) isimli bir gazete çıkmağa başladı, bir kaç ay içinde adeta zengin olmuştı. Fakat o bu kârlı işi vatan uğrunda bıraktı ve 1906

Sürgüne mahkûm Olan Suçlular

Adliye Vekâletinden şehrimiz Adliyesine gelen tamim

Adana — Mersin Gençleri Maçı

Millî Mensucat gençlik kulübü yarın Mersin şampiyonu İdman yurdu ile bir maç yapmak üzere Mersine gidecektir. Bu maçın revanşı önümüzdeki haftalarda Adana stadında yapılacaktır.

CENUB HUDUDUMUZA GELEN ÇAY PARTİSİ

Basra yoluyla sipariş edilen ve Irakta bulunan 7 bin sandık çay, Cenub hududumuza gelmiştir. Bu çaylar, vilâyetlerin ihtiyacı nisbetinde derhal tevzi edilecektir.

Yılında, ihtilâl ve inkılâp için para toplanmak üzere Amerikaya gitti. Gorki Amerikada bulunduğu esnada Çarlık aleyhinde sistemli bir faaliyette bulunduğu için tekrar Rusyaya dönmeyi. İtalyaya giderek siyasi bir mülteci sıfatıyla kapri adasına yerleşti. Avrupada kaldığı müddetçe 1917 yılına kadar, Çarlık aleyhine bütün inkılâpçı hareketlere iştirak etti.

1917 den sonra tekrar Rusyaya döndü. Derhal bir çok mecmua ve gâterlerde yazılarını neşre meğe başladı. 1921 senesine kadar memleket içinde bir çok mühim işler gördü, fakat bu sırada kan tükürmesi fazlaştığından, tedavi olmak üzere tekrar Avrupaya gitti. Doktorların gösterdikleri lüzum üzerine İtalyaya yerleşti. Burada kaldığı yıllar içinde bir çok enteresan eserler yazdı. En mühimleri şunlardır.

«Hatıralar», «Hikâyeler», «Benim Üwiver-Sitelilerim».

Gorki 1928 senesi mayısında tekrar vatanına döndü. Eskisinden daha büyük bir hızla çalışmaya başladı ve «Çocukluğum», «İnsanlar Arasında» eserleriyle bir çok piyesler yazdı. Bilhassa köylü hayatına değer bir çok hikâyeleri kaleme aldı. Fakat Bütün bu devamlı çalışmalar onu yoruyordu ve netekim 1936 yılında Rus edebiyatına yeni bir çığır, bir yol açan Gorki henüz 68 yaşında iken öldü, kendisi topraklara karıştı, fakat yazdığı kitaplar asla ölmedi. Çünkü onlar edebiyatın birer şaheseri ve yazanda yaşadığı devrin en ileri hareketlerini, en ileri görüşlerini aksettiren, insanlık durdukça yaşayacak olan büyük söz üstadlarından, büyük dehalardan biridir.

[A] Bu eserini yalnız Berlin tiyatrolarında 500'den fazla temsil edilmesi size bir fikir verebilir zannındayım. Bu şimdye kadar mevcut bütün rekorları kıran bir rakamdır.

Türk ceza kanununun bazı maddelerini değiştiren kanun, Adliye Vekâleti tarafından şehrimizdeki alâkadarlara tebliğ edilmiştir.

Bu kanuna göre, sürgün cezası mahkûmun bulunduğu yerin en az 60 kilometre uzakta ve mahkeme ilâmında yazılı bir şehir veya kasabada ikamete mecbur tutulmasından ibarettir. Bu cezanın müddeti 6 aydan beş seneye kadardır. Ceza mevkii, bazı sebeplerle tadil edilebilir.

Suç işlemek için talimat veren veya vasıtalar tedarik edenler, suça müzaheret veya muavenet edenler, ceza, ölüm cezası veya müebbet ağır haptiden ibaret olduğu takdirde on seneden aşağı olmamak üzere ağır hapis cezası ile cezalandırılacak vesair hallerde kanunen muayyen olan cezanın yarısı indirilecektir. Bazı hallerde suçlu, bu tenzilâtan istifade edemez.

Türk ceza kanununda yapılan tadilat, on maddeye aittir. Diğer maddeler, uyusturucu maddeler satanlara kabahat ile mahkûm olanlara, ziraî asayiş, şapka kanununa aykırı hareket edenlere ve sarhoşluğu itiyat edenlere dairdir. Uyusturucu maddeler satanların cezaları artırılmıştır. Bunlar için sürgün cezası da tatbik olunacaktır. Bir kimse her ne suretle olursa olsun adli, idari, siyasi veya askeri resmi bir heyet huzurunda veya bir hâkimin duruşma yaptığı sırada şeref ve haysiyetine veya vakanna tecavüz ve hakarete bulunursa altı aydan üç seneye kadar hapis cezasına mahkûm edilecektir. Şapka ve Türk harflerinin kabul ve tatbikine dair kanunların koyduğu memnuniyet veya mecburiyetlere muhalif hareket edenler veya Arapça ezan ve ka met okuyanlar üç aya kadar hafif hapis veya on liradan iki yüz liraya kadar hafif para cezası ile cezalandırılacaktır. Sarhoşluğu itiyat edenler, hastahanelere yatırılarak tedavi edileceklerdir.

Sihhat Müdürlüğümüzü kaybettik

İstanbulda tedavi altında bulunan vilâyetimiz Sihhat ve İltimaî Muavenet Müdürü Bay Kemal İker'in vefat ettiğini teesürle haber aldık.

Memleketimizde bulunduğu müddetçe büyük bir sevgi toplamış olan mumaileyhe Tanrıdan rahmet, efraidi ailesi ile meslektaşlarına baş sağlığı dileriz.

Ceyhanda Hava Kurumuna Yardımlar

Ceyhan : 13 (Türksözü Muhabirinden) — Türk Hava Kurumuna Çiftci Hüseyin Tuna 100, Kahveci Beğir Pişkin 50, Kahveci Ali Uğur 25, Kahveci Salih Turer 25, Kahveci Ali Altıntaş 25, Kahveci Hüseyin Durukan 25, Kahveci Mehmet Daniş 10, Tuhafiyeci Mehmet Hulusi Erkal 100, Çiftci Ahmet Muhtar, Kardeşi Mehmet Başırlı, 100, Hüseyin Şaşmaz 20, Hakkı Oral 20, Şekerci Mehmet Alpay 25, Tüccar Hasan Ofraz 250, Tüccar Sait Akman 250, Tuhafiyeci Mustafa Göker 50, Manifaturacı Abbas İşgülen 25, Tuhafiyeci Süleyman Bilici 25, Fabrikatör Mehmet Emin Okan 75, Derici Ali, Bkaç 25 lira yardımıda bulunmuşlardır. — M.S.

CEYHANDA ÇALIŞMALAR

Yeni Kaymakam Kaza işlerini ele aldı

Ceyhan : 13 (Türksözü muhabirinden) — Geçenlerde geldiğini yazdığım Kaymakamımız Bay Sadi Cidal geldiği gündenbergi Kaza dahilî işleriyle ehemmiyetle meşgul olurken diğer taraftan bihassa köy kalkınması hususunda köylülerle sıkı ve daimi temasa geçmiş, köylünün derd ve dileklerini usunmaksızın dinlemiş olması köylü üzerinde mühim bir sempati uyandırmıştır. Bu meyanda evvelce inşasına başlanmış ve başlanmak üzere olan köy okullarının bir an evvel ikmalî hususunda lâzım gelen tertibatı almıştır.

Kıymetli bir idareci olan Kaymakamımız Kazanın en mühim derdlerinden biri olan bu otel ve buna benzer mevzularında ihtiyacı karşılayacak şekle iracı için gereken işleri yapmıştır.

Kazamıza bu şekilde derinden ve içten bağlanan değerli Kaymakamımızda işlerinde muvaffakiyet temenni ederiz. — M. Gören

RADYO

TÜRKİYE Radyosu ANKARA Radyosu

Cumartesi 14.6.1941	
7.30	Program ve memleket saat ayarı
7.33	Müzik : Hafif Parçalar (Plaklar)
7.45	AJANS haberleri
8.00	Müzik : Hafif Parçalar (Plaklar) Programının Devamı (Plaklar)
8.30/8.45	Evin saati
13.30	Program ve memleket saat ayarı
13.33	Müzik : Türkçe Plaklar
13.45	AJANS haberleri
14.00	Müzik : Riyaseticumhuriyet Bando (Şef : İhsan Küçükçer)
14.45	Müzik : Türkçe Plaklar Programının Devamı
15.00/15.30	Müzik : Dans müziği
18.00	Program ve memleket saat ayarı
18.03	Müzik : Hafif ve Neşeli Şarkılar
18.15	Ziraat Takvimi ve Toprak Mahsulleri Borsası
18.40	Müzik : Radyo caz kestrasi (İbrahim Özgün Ateş Böcekleri)
19.00	Konuşma
19.15	Müzik : Radyo caz kestrasi programının devamı
19.30	Memleket saat ayarı ve AJANS haberleri
19.45	Müzik : Büyük Fasil
20.15	RADYO GAZETESİ
20.45	Müzik : Küme Sazı — Eserleri
21.00	Konuşma (Memleket tası)
21.10	Müzik : Dinleyici İstekleri
21.40	Konuşma (Günün Mesajları)
21.55	Müzik : Radyo Salon kestrasi (Violonist Nispet Aşkın)
22.30	Memleket saat ayarı, haberleri; Esham - Tahsin Kambiyo - Nukut Borsası (Fiyat)
22.45	Müzik : Radyo orkestrası Programının Devamı
23.15	Müzik : Dans Müziği
23.25/23.30	
20.30	Yarınki program ve mesaj

ZAYI — Mersin A. 32, Bl. 6, Takım 2, manga aldığım tezkiremi zayı ettim. Nisnini alacağımından eskisinin birini alacağım. — F. mü yoktur. 13155

Hocacı köyünden doğumlu Mehmet Ahmet Çelik

ANKARA RADYO GAZETESİ

Suriye vaziyeti

Suriyede İngiliz ve Hür Fransız kuvvetleri yavaş da olsa ilerilemektedir. İngilizler istical etmekte sebep olmadığını söylemektedir.

Almanya ise Suriye işine karışmayacağını çünkü bunun bir İngiliz - Fransız davası olduğunu söylemekte berdevamdır. Vişi hükümetinin protesto notasına İngiltere cevap vermiştir. Bütün

bunlardan anlaşılıyor ki gerek Fransa ve gerekse İngiltere birbirine harb ilânı taraftarı değildirler.

Şarki Avrupada

Romanyada Alman kitalarının hareketleri görülmektedir. Keza Polonya hududlarında da hazırlıklar artmıştır. İngilterenin Moskova büyük elçisiin Londraya dönmesi de dikkati çekmektedir.

Bir İngiliz gazetesine göre Almanya Sovyet Rusyayı işgal etmek arzusundadır.

Londradaki içtima

İngiltere merkezinde dün İngiliz ve Müttefikleri mümessillerinin yaptığı içtima uzun sürmüştür. Netice olarak, Müttefik devletlerin elinde malzeme sona erinceye kadar harbe devam kararı verilmiştir.

Kalitesiyle ve sesinin temizliğiyle her kesi hayrete düşüren radyo

Muharrem Hilmi Remo

Ticarethanesinden alınız

ABDİNPAŞA CADDESİ NO. 112 - TELGRAF : REMO ADANA - TELEFON : 112

Hizmetçi Aranıyor

Ev işlerini görebilecek bir kadın hizmetçi aranıyor. Matbaamıza müracaat etmeleri

Türk Basın Birliği Adana mıntakası Reisliğinden

9 Haziran 941 günü saat dokuzda toplanması mukarrer olan Basın Birliği Adana mıntakası kongresi ekseriyet olmadığından 17 Haziran 941 Salı günü saat on bire talik edilmiştir. Kongre o gün ve saatte Adana Halkevi salonunda yapılacaktır.

11 - 14 - 16 - 17

Kiralık ev

İtfaiye sokağında 125 numaralı hane içerisinde elektrikli ve mütakıl iki oda bir mutfak kiraya verilecektir. İsteklilerin idaremize müracaatları

Nöbetçi eczane İSTİKAMET ECZAHANESİ

Hükümet Yanında

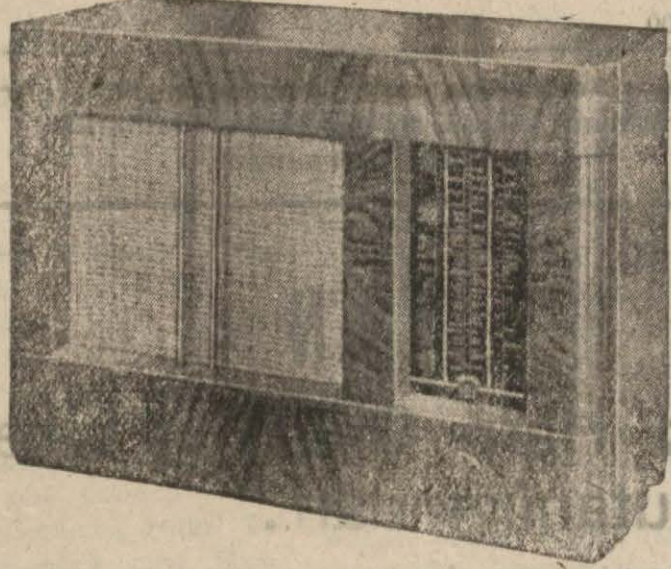

Tavuk suyu ile mamul bir tek ÇAPA MARKA

Sebze ve hububat komprimesiyle 24 saatlik kalorinizi temin edebilirsiniz

Her büyük bakkaliye mağazasında bulunur.

OREON

RADYOLARI

Bataryalı Radyo Müşterilerine Müjde!

Dünyanın en büyük radyo fabrikasının 1941 model OREON markalı radyoları geldi. Bu radyolar fabrika tarafından 10 sene garantili olmakla beraber sesleri gayet yüksek ve kuvvetli, tabii ses verir. Bu radyolar hem tam cereyanla çalışır ve hem de nısıf cereyanla çalışır, çok idarelidir. Kolaylık yapılı. Bu radyoların ceryan ile çalışanları da vardır ve her cinsleri bulunur. Bu radyoların seslerini bir defa dinleyiniz.

Gramafonları olanlara da kolaylık yapmak için gramafon ile de değiştirebiliriz.

Yüksek randımanlı ANOT bataryalarımız geldi. Fırsatı kaçırmayınız..

Adana Umumi Acentesi :

Yağ Camii Karşısında Tuhafiyeci Bekir Satar.

10-30

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

Ziraat Bankası

Kuruluş tarihi : 1888

Sermayesi : 100.000.000 Türk Lirası

Şube ve ajans adedi : 265

Ziraat ve ticari her nevi banka muameleleri Para biriktirenlere 28.800 lira ikramiye veriyor

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarına en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plana göre ikramiye dağıtılacaktır.

4	Adet	1000	Liralık	4000	Lira
4	"	500	"	2000	"
4	"	250	"	1000	"
40	"	100	"	4000	"
100	"	50	"	5000	"
120	"	40	"	4800	"
160	"	20	"	3200	"

DİKKAT : Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlere ikramiye çıktığı takdirde yüzde 20 fazlası verilecektir.

Kurallar senede 4 defa, 11 - Eylül, 11 Birincikanun, 1 Mart ve 11 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

MÜTEHASSİS

Dr. Ekrem Baltacı

HASTALARINI HER GÜN MUSTAFA RİFATECZAHANESİ ÜSTÜNDEKİ MUAYENEHANESİNDE KABUL EDER

Abone ve ilân şartları

Seneliği . . . 1400 Kr.
1 Aylığı . . . 125

İlanlar için idareye müracaat etmelidir

TÜRK SÖZÜ

GÜNDLİK GAZETE - ADANA

Sahip ve Başmuharriri
FERİD CELÂL GÜVEN

Umumi Neşriyat Müdürü
MACİD GÜÇLÜ

Baskıyeri yer : TÜRK SÖZÜ Matbaası

NEVROZİN

Bütün Ağrıların panzehiridir.

Beyhude ıstırap çekmeyiniz

BİR TEK KAŞE NEVROZİN

Bu muannid BAŞ ve DIŞ ağrıların sür'atle izaleye kâfidir. Romatizma evca, sinir, mafsall ve adele ıstırapları NEVROZİN ile tedavi edilir. Müessir ilâç : NEVROZİN'dir

NEVROZİN TERCİH EDİNİZ

İcabında Günde 3 Kaşe Alınabilir.

TÜRK SÖZÜ

Gazete ve Matbaası

Türksözü Gazetesi

Okuyucularına dünyanın her tarafında vuku bulan hadiseleri gündüne verir

Türksözü Matbaası

Kitap, mecmua, çek, bilet, afiş, plan, harita, bilûmum matbaa işlerini Türkiyede mevcut matbaalara rekabet eder derecede tabeder

Yeni Çıktı

Bu Harbin Kitabı

TÜRKİYE - İNGİLTERE İTTİFAKI VE
BÜYÜK BRİTANYA İMPARATORLUĞU

YAZAN: MÜMTAZ FAİK FENİK